

ΑΝΑΡΧΙΣΜΟΣ



**Pierre-Joseph
Proudhon**

'Property is theft.'

Αναρχία: άτομο και κοινωνία

- *«Κανείς δεν μπορεί να χειραφετηθεί εάν δεν χειραφετήσει πρώτα τους γύρω του.»*
- *Με τη φράση αυτή ο Ιταλός αναρχικός Ερίκο Μαλατέστα εννοούσε ότι η ελευθερία δεν είναι αφηρημένο δικαίωμα. Είναι η δυνατότητα για δράση. Η δράση δεν είναι δυνατή σε συνθήκες κοινωνικής απομόνωσης. Ο άνθρωπος μπορεί να δράσει μόνο σε συνεργασία με τους συνανθρώπους του. Επομένως κανείς δεν μπορεί να είναι ελεύθερος σε μια κοινωνία σκλάβων.*

«Είμαστε πάντοτε το προϊόν εκείνων που είναι οι κατώτεροι των ανθρώπων.»

- Με τη φράση αυτή και πάλι ο Μαλατέστα εννοούσε ότι κανείς δεν μπορεί να είναι καλός όταν η κοινωνία στην οποία ζει είναι κακή.

Αναρχία: άτομο και θεσμοί

- «Όργανα και λειτουργίες είναι αξεχώριστα. Αφαίρεσε από ένα όργανο τη λειτουργία του και αυτό είτε θα καταστραφεί, είτε θα βρει τρόπο να αποκαταστήσει τη λειτουργία. Φτιάξε έναν στρατό σε μια χώρα, και αυτός ο στρατός θα προκαλέσει πόλεμο.»
- Με λίγα λόγια, δεν μπορούμε να ελπίζουμε ότι οι θεσμοί θα βελτιωθούν. Οι θεσμοί από τη στιγμή που φτιάχνονται έχουν την τάση να λειτουργούν αυτόνομα, όχι για το καλό της κοινωνίας, αλλά για το καλό του εαυτού τους (ή μάλλον όσων επωφελούνται από τη λειτουργία τους).

Αναρχία: άτομο και κράτος

- Όλες οι σημαντικές κοινωνικές λειτουργίες επιτελούνται στην πραγματικότητα έξω από την παρέμβαση της κυβέρνησης.
- Το κράτος είναι πάντα μια συντηρητική δύναμη που επεμβαίνει μόνο για να υπερασπιστεί τους προνομιούχους απέναντι στις μάζες.
- **Το κράτος ποτέ δεν εγκαινιάζει την πρόοδο. Οργανώνει τις κατακτήσεις της προόδου (που επιτελούνται παρά τα θέλησή του και χωρίς τη βοήθειά του) προς όφελος των προνομιούχων.** Στην καλύτερη περίπτωση, το κράτος αποδίδει τα εύσημα για την πρόοδο που συντελείται χωρίς τη βοήθειά του.

Αναρχία: άτομο και επανάσταση

- Η επανάσταση, καταργώντας την κυβέρνηση και την ατομική ιδιοκτησία, δεν δημιουργεί ενέργεια εκ του μη όντος. **Απελευθερώνει την ενέργεια που υπάρχει (και πάντοτε υπήρχε) στην κοινωνία.**
- Ζητώντας κατάργηση του κράτους και της εξουσίας, ο αναρχισμός δεν επιδιώκει την ατομική επιβίωση του ανθρώπου. **Το κράτος της αναρχίας είναι το κράτος όπου θριαμβεύουν οι κοινωνικές σχέσεις (οι μη εξουσιαστικές σχέσεις).**
- **Η επανάσταση δεν μπορεί παρά να είναι βίαιη, διότι: «θεσμοί που γεννήθηκαν και διατηρούνται με τη βία, δεν πρόκειται να υποκύψουν, παρά μόνο μπροστά σε μια ισοδύναμη βία.»**

Το πρόγραμμα της αναρχίας

- Συνοψίζεται στη φράση: **«Κάνε ό,τι θέλεις.»** Εννοείται όμως ότι σε μια κοινωνία χωρίς εξουσία και ιδιοκτησία, ο καθένας θα επιθυμεί αυτό που πρέπει (εφόσον δεν θα μπορεί να επιθυμήσει εξουσία και ιδιοκτησία.)
- **Από τι θα αντικατασταθούν οι θεσμοί; Δεν ξέρουμε.** Η κάθε εθελοντική ένωση ανθρώπων θα εφαρμόσει ελεύθερα τη μέθοδό της. Εκείνη που θα παραγάγει τα καλύτερα αποτελέσματα θα θριαμβεύσει τελικά.

Το αναρχικό κίνημα δεν απαιτεί οργάνωση; Υπάρχει οργάνωση χωρίς εξουσία;

- «Αν οι αναρχικοί είναι ανίκανοι να οργανωθούν χωρίς να υποταχθούν σε κάποια εξουσία, τότε δεν είναι ακόμη καλοί αναρχικοί.»
- «Μια οργάνωση πρέπει να διαρκεί όσο οι λόγοι που συνηγορούν υπέρ της ένωσης είναι ισχυρότεροι από τους λόγους που συνηγορούν υπέρ της ρήξης. Καλύτερα χωρισμένοι, παρά κακά ενωμένοι.»

Μεταρρυθμίσεις ή «όλα ή τίποτα»;

- Οι αναρχικοί χαίρονται όταν η ζωή των εξουσιαζόμενων ανθρώπων αλλάζει προς το καλύτερο. Όμως, γνωρίζουν ότι οι μικρές βελτιώσεις στο υπάρχον σύστημα, το κάνουν πιο υποφερτό, και άρα ανεκτό από τις μάζες.
- Η μεταρρύθμιση πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως μερική / προσωρινή νίκη απέναντι στους θεσμούς και όχι να συντελεί στην αποδοχή τους. Όταν συμβαίνει το δεύτερο, η μεταρρύθμιση ονομάζεται **ρεφορμισμός** και ο οπαδός τέτοιου τύπου μεταρρυθμίσεων **ρεφορμιστής**.
- Μετά από κάθε μεταρρύθμιση, οι εξουσιαζόμενοι πρέπει να απαιτούν ακόμη περισσότερες νίκες κατά του συστήματος. Θα φθάσει τότε ένα σημείο, όπου τα αιτήματά τους δεν θα μπορούν να ικανοποιηθούν από την άρχουσα τάξη δίχως να αμφισβητηθεί η εξουσία της. Τότε θα έρθει αναπόφευκτα η βίαιη σύγκρουση.